

Museovirasto
Rakennushistorian osasto
Restaurointiyksikkö
6.10.1993

Asia: Säätytalon otsikkoveistoksen
pulusuojaus

Rakennushallitukselle / Lemström, Järvi-
nen, Laeslehto

Käytyäni 6.10. noin kello 13.30 katsomassa veistosryhmän pulusuojauksen asentamisen edistymistä totesin, että suo-
jauselementit oli asennettu poiketen kokonaan aikaisemmissa
yhteyksissä yhteisesti sovituista (Järvinen, Rodionoff,
Valkonen, Helander, Pietarila) menetelmistä.

Yhteisesti sovittu menettely oli kiinnittää puluntorjunta-
elementit/piikit haponkestäville teräsverkoille, joita
asennetaan veistosryhmän taustan vaakapinnoille. Verkot oli
tarkoitus kiinnittää osittain taustaseinään proppaamalla ja
syöpymättömällä langalla veistoksen osiin. Pulusuojauksen
muusta määrästä ja paikoista oli sovittu, että toimitaan
pääpiirteissään entisen, poispuretun mukaan.

Museovirasto sanoutuu täysin irti muutetusta ratkaisusta,
eikä tule missään tapauksessa hyväksymään rakennuksen ar-
vokkaimmalle taideteokselle nyt tehtyä toimenpidettä seu-
raavista seikoista johtuen:

-eettisten periaatteiden mukaan taideteoksen pintaan ei
voida sallia kiinnitettäväksi minkäänlaisia uusia lisäkei-
tä.

-piikkielementtien kiinnityksessä käytetty massa (Sika-
flex) tulee pitkällä aikavälillä aiheuttamaan veistoksen
pinnan patinassa pysyviä muutoksia. Vaikka massa ei kemial-
lisesti vaikuttaisikaan suoramaisesti metallin pintaan, tu-
lee se aiheuttamaan kosteuden muutoksen paikallisesti mas-
sakiinnityksen ympärillä. Myös elastisten massojen sisältä-
mät pehmitinaineet voivat aiheuttaa ongelmia. Kosteuden
viipyessä pidempään kiinnityskohdan juurella ja ilman epä-
puhtauksien kerääntyessä näille alueille on varmaa, että
patinakerroksessa tapahtuu silminnähtäviä muutoksia. Muu-
tokset aiheutuvat kosteuden ja korroosiota/galvaanista syö-
pymistä edistävien ilman epäpuhtauksien yhteistoiminnasta.
Massan alle jää tumma patinakerros, joka syöpyy pois tämän
kiinnitysaineen ympäriltä ja pinta muuttuu vaalean vihreäk-
si.

-piikkielementtien määrää on liioiteltu suuresti ja niitä
on asennettu täysin tarpeettomiin sekä esteettisistä syistä
mahdottomiin paikkoihin. Rästyslinjan ulkopuolelle veis-
toshahmoihin tai kuvioihin kiinnitetyt piikkielementit ai-
heuttavat lumisateella todella koomisen "lumiukko-efektin".

Nämä haponkestävästä teräksestä valmistetut piikkielementit tulevat myös kiiltävinä esiin, kun suihkutettu maali niistä irtoaa melko pian.

-veistosryhmän pudistaminen on nyt tämän "kiinteän asennustavan" takia mahdotonta

Museovirasto esittää kantanaan, että kaikki em. massalla kiinnitetyt piikkielementit poistetaan. Massakiinnityskohdat tulee puhdistaa lisäksi kaikesta jäljellejäävästä aineesta ja jälkipuhdistaa massan valmistajan ilmoittamalla orgaanisella liuotteella patinaan imeytyneistä aineosista.

Tämän työvaiheen jälkeen pulusuojaus tehdään alkuperäistä, yhteisesti sovittua työtapaa noudattaen.

Museovirasto on informoinut julkisivujen kunnostustyön pääsuunnittelijaa asiasta.

konservaattori Pentti Pietarila

(jäsen Suomen kuvanveistäjäliiton
kokoamassa Pronssiveistosten hoitoa
kartoittavassa työryhmässä)